

10. Februar 1924 af Geograferne M. Vahl og Gudmund Hatt, og i denne Artikel siges det, idet man taler om Fangstforholdene deroppe, om den Reserve af Sælbestand, som gaar ned med Isen langs Østkysten: „En Ødelæggelse af denne Reserve har længe været i Gang, og den vil blive fuldkommen, naar Nordmændene faar faste Stationer paa Kysten.“ Altsaa, selve den Mand, som det ærede Medlem paaberaaber sig, gaar ved denne sin Udtalelse her ud fra, at Nordmændene kan lave de faste Stationer paa Kysten, og saa maa man vel ogsaa gaa ud fra, at de kan komme derind... (*Vilhelm Rasmussen*: Han siger det modsatte i sin Bog)... Jeg tillader mig at holde mig til denne Artikel i „Berlingske Tidende“, og jeg beder det ærede Medlem imødegaa den; det er den seneste Udtalelse... (*Vilhelm Rasmussen*: Det er det farlige ved den)... Ja, jeg mener ogsaa, at det er farligt — for det ærede Medlem; saa paa det Punkt er vi ganske enige. Og jeg skal citere endnu en Udtalelse, som er fremkommet fra sagkyndig Side med Hensyn til Muligheden af en Besejling.

Den staar i det omtalte Hæfte, som er udgivet af Inspektør Bendixen, paa Side 40, en Udtalelse af forhenværende Skibsfører under Styrelsen af Grønland H. V. Bang; den er fremsat i „Nationaltidende“ den 13. Februar 1924. Der staar: „Det vil af ovenstaaende fremgaa, at 3die Zone — 3die Zone er fra Angmagssalik-Distriktets Sydgrænse ned til Lindenovfjorden — „naar undtages enkelte store Isaar — i absolut Forstand ufarbar tror jeg kun, man kan tage Aaret 1896 — vil kunne anses for fuldt ud besejlelig fra Slutningen af August til Midten eller Slutningen af November, da Storisen som Regel igen optræder i store Masser.“ Det er en Udtalelse fra en Mand, der har tilbragt sit Liv med at besejle Grønland og kender disse Forhold særdeles godt, og jeg skal anbefale denne Udtalelse til det ærede Medlems nærmere Overvejelse. Det er sagt mig fra særdeles sagkyndig Side indenfor Styrelsen, at man siden 1894 kun i to Aar har maattet opgive Besejlingen af Angmagssalik, og at man mener, Forholdene Syd paa, saaledes som ogsaa hævdet af Hr. Bang i denne Artikel, ligger mindst lige saa gunstigt. Dette viser altsaa, at der er en Mulighed, som er meget nærliggende, og naar det ærede Medlem nu siger, at vi staar og retter næsten indtrængende Opfordringer til Nordmændene til at komme derind, er det et Argument, som allerede er brugt af det daværende

ærede Medlem Hr. J. C. Christensen, og jeg skal svare det ærede Medlem, der nu bruger det, som jeg svarede før: Vi behøver ikke at gøre det, thi Traktaten peger derpaa. Nordmændene har indtrængende ønsket at faa dette Distrikt med, og det har de vel ikke gjort helt tilfældigt, det er jo en kendt Sag, at man i Delegationernes indbyrdes Drøftelse netop har trukket Tov om dette Spørgsmaal. Hvorfor har Nordmændene gjort det? Af en teoretisk Betragtning? Jeg tror det ikke. Jeg tror af en rent praktisk Betragtning. Og saa maa man jo ikke glemme, hvad jeg ogsaa fremhævede den Gang, at nu er dette et nationalt Prestigespørgsmaal for Norge, og man maa se det paa den Baggrund, som alle de norske Udtalelser giver, at man her staar ved Begyndelsen, man vil sætte et bevidst Arbejde ind paa at sætte sig fast i Grønland, og saa frembyder netop denne Kyst et for Eskimoernes Liv farligt Angrebepunkt, det frembyder en Angrebsmulighed, der i det lange Løb vil kunne virke undergravende paa det danske Arbejde i Grønland, og det er netop derfor, mit Parti saa stærkt har sat ind just paa dette Punkt og sagt, at det er paa dette Punkt, af rent praktiske Grunde, at denne Traktat er saa uhyre farlig. Denne Traktat giver Nordmændene en Adgang til blot ved at sætte sig fast derinde at beslaglægge et Terræn for et Tidsrum af 5 Aar, en Ting, jeg tror, det vil være fuldkommen umuligt at gøre Eskimoerne begribelig, og som efter min faste Overbevisning, hvis den praktiseres, og det frygter jeg meget vil ske, vil føre til Konflikter deroppe; norske Fangstskippere vil med Traktaten i Haand kunne sige til Eskimoerne: Gaa bort, her har I intet at gøre ved denne gode Fangstplads, thi her har vi været for 5 Aar siden. Dette er en Tilstand, som ikke vil være egnet til at fremme det gode Forhold hverken mellem Danmark og Norge eller mellem Danmarks og Grønlands Befolkning.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Man skal passe paa, naar man citerer, at læse rigtigt. De to sagkyndige, Geograferne Martin Vahl og Gudmund Hatt, siger i nævnte Artikel, der er citeret her Side 16, følgende: „naar Nordmændene faar faste Stationer paa Kysten“; det maa være det samme